

Naziv programske enote	RESTAVRATORSTVO
Program	Lesarstvo
Področje	LESARSTVO
SPLOŠNI DEL	
Utemeljenost (v skladu z javnim razpisom in analizo potreb)	<p>V skladu z Resolucijo o Nacionalnem programu izobraževanja odraslih v Republiki Sloveniji za obdobje 2013–2020 je potrebno v okviru tretjega prednostnega področja – usposabljanje in izpopolnjevanje za potrebe dela – razvijati nove programe izpopolnjevanja oziroma usposabljanja za odrasle. Cilj je izboljšanje oziroma pridobivanje poklicnih zmožnosti odraslih, kar omogoča uspešen vstop na trg dela ter uspešen razvoj kariere, s tem pa tudi zviševanje konkurenčne sposobnosti gospodarstva v lokalnem okolju.</p> <p>Program usposabljanja je skladen s projektom »Razvoj UPD 2017«, ki ga financira Ministrstvo za šolstvo znanost in šport.</p> <p>Kulturna dediščina so dobrine podedovane iz preteklosti, ki jih skupnost opredeli kot odsev in izraz svojih vrednot, identitet, verskih in drugih prepričanj, znanj in tradicij.</p> <p>Z vstopom Slovenije v EU se je precej povečala nevarnost zlitja slovenske kulturne dediščine z večnacionalno evropsko kulturo in s tem tudi nevarnost njenega izginotja. Prav zato si moramo vsi prizadevati za negovanje in ohranjanje kulturne dediščine in s tem tudi nacionalne zavesti in identitete .</p> <p>Potrebe izkazujejo Zavod za zaposlovanje RS, muzeji, znanstvene organizacije ter privatni zbiratelji.</p> <p>Program Izpopolnjevanja specializacije za odrasle - restavriranje je namenjen poglobljenemu teoretičnemu in praktičnemu znanju s tega področja. Ugotavlja se, da potreba na trgu delovne sile obstaja in da je primanjkljaj specifično izobražene delovne sile na tem področju. Slovenski srednješolski izobraževalni sistem ne proizvaja delovne sile, ki bi imela specifična in poglobljena znanja s področja aplikativnega specifičnega znanja restavriranja v procesnem pomenu razumevanja. V praksi srečujemo pojav »ljubitelskih restavratorjev« brez specifičnega znanja in poznavanja pravil restavriranja, posledice so trajno poškodovana kulturna dediščina, zguba sledljivosti in zgodovinskega značaja restavriranih predmetov.</p>

Ciljna skupina (v skladu z javnim razpisom in analizo potreb)	Ciljna skupina izpopolnjevanja za restavratorstvo so odrasli, ki imajo končano vsaj poklicno šolo (mizar, SOK Raven 4) ter dokončano srednje poklicno izobraževanje (SOK Raven 5) in si želijo pridobiti specifično znanje s področja tehnike in veščin restavriranja. V ciljno skupino pa spadajo tudi odrasle osebe, ki imajo že pridobljeno srednjo poklicno izobrazbo, vendar imajo premalo specifičnega znanja oziroma spretnosti za izvedbo procesa, da bi bili konkurenčni na trgu dela.
Cilji programa (v skladu z javnim razpisom in analizo potreb)	<p>Cilji programa so:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● usposobiti za načrtovanje, pripravo, izvedbo in kontrolo lastnega dela, ● usposobiti za vodenje ustrezne dokumentacije po predpisih restavriranja in dokumentiranja, ● usposobiti za zagotavljanje kakovosti opravljene storitve, ● usposobiti za identifikacijo izdelkov glede na zgradbo, zgodovinske dejavnike ter pravilno identifikacijo in predstavitev rešitev, ● usposobiti za pripravo oblikovne, konstrukcijske in procesne dokumentacije po predpisih in zagotoviti sledljivost posegov, ● usposobiti za pripravo delovnega mesta, orodja in pripomočkov, ● usposobiti za pravilno izbiro materiala, postopkov in rešitev, ● usposobiti za komuniciranje s sodelavci ali naročniki, ● usposobiti za pravilno komuniciranje v skupini in timskem delu, ● usposobiti za kritično presojo kakovosti lastnega dela, motivacije in sodelovanja, ● naučiti racionalno rabiti energijo, material in čas, ● usposobiti varovati zdravje in okolje, ● usposobiti za prijavo v postopek potrjevanja in preverjanja nacionalne poklicne kvalifikacije restavratorja. ● program je razvit tako, da je lahko podlaga za postopke priznavanja (prekvalifikacija, dodatna kvalifikacija, NPK).
Obseg programa	100 ur
● Teoretični del (št. ur)	30 ur
● Praktični del (št. ur)	70 ur

<p>Pogoji za končanje programa</p>	<p>Pogoj za končanje programa je uspešno opravljen preizkus implementacije teoretičnega dela v izvedbo praktične usposobljenosti za postopke restavriranja, ki je skladen tudi s katalogom strokovnih znanj in spretnosti ter poklicnim standardom za pridobitev nacionalne poklicne kvalifikacije restavrator.</p> <p>Sistem ocenjevanja je razdeljen na:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Teoretične osnove v obliki pripravljene dokumentacije po metodologiji (modul 1) - Zagovor in argumentacija pripravljenega predloga rešitve v formalni obliki kot predlog rešitve zadanega problema (ocena stanja, ocena izvedljivosti, postopki in predlog rešitve) - Evalvacija samostojne izvedbe postopkov restavriranja iz naslova priprave dela, organizacije delovnega prostora, vodenje dokumentacije in zaključna predstavitev rezultatov restavriranega izdelka (ali dela). Celotni postopek se pripravi v formalni obliki ocenjevalnega obrazca - Po uspešno opravljenem izpitu se izda potrdilo o uspešnem izpopolnjevanju na področju restavratorstva.
------------------------------------	--

POSEBNI DEL

<p>Vsebine programa</p>	<p>Program je sestavljen iz teoretičnega dela in praktičnega usposabljanja. Vsebuje tri module:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Modul: Teorija restavriranja in konserviranja, opredelitev pojmov ter definicija in kodeks poklicne etike. Pojmi preventivne in aktivne konservacije (teoretične osnove). 2. Modul: Identifikacija dejavnikov, propadanja (biotični, abiotični), priprava dokumentacije (teoretične osnove s primeri). 3. Modul: Praktična izvedba postopkov restavriranja na osnovi dejanskega predmeta.
-------------------------	---

Kompetence, pridobljene s programom

Udeleženec pridobi naslednje poklicne kompetence:

- Zna upoštevati izhodiščne in robne pogoje naročnika ter po potrebi zbere potrebne informacije,
- Zna iskati izvedljive idejne rešitve in jih strokovno in podjetno predstavi naročniku ter se dogovori za sprejemljivo rešitev,
- Zna stranki predlagati ustrezne materiale (vzorci) ter po katalogih dobaviteljev izbere vse osnovne in pomožne materiale,
- Zna pripraviti vso potrebno konstrukcijsko, tehnološko in operativno dokumentacijo za projekt,
- Zna izračunati kalkulacijo in zagovarjati ceno svoje storitve,
- Zna izdelati maketo oz. vzorec izdelka, ki je rezultat njegovega projekta ali rezultat timskega dela,
- Zna kritično analizirati svoje delo in razmišljati o morebitnih boljših rešitvah, ki so se mu porodile ob delu,
- Zna predstaviti in zagovarjati svoj projekt,
- Zna sodelovati multidisciplinarno glede na sestavljenost in zahtevnost izdelka,
- Zna uporabljati strokovno literaturo, vire ter aplikacijo produkcijsko racionalnih tehnoloških rešitev.

Spretnosti, pridobljene s programom

Udeleženec pridobi naslednje spretnosti:

- Poskrbi za organizacijo svojega dela in dela skupine,
- izdelava po metodologiji postopkov dokumentacijo predvideno za postopke restavriranja,
- poskrbi za organizacijo delovnega prostora,
- predvidi potreben čas za določeno delo,
- argumentira značilnosti in lastnosti materialov pri postopku,
- razlikuje vrste lesa in tvoriv,
- določi stanje poškodbe predmeta
- prepozna stil in obdobje, iz katerega je predmet,
- izvaja proces mehanske, kemične in fizikalne priprave lesa,
- obvlada različne tehnike priprave in obdelave lesa vključujoč tehnike površinske obdelave,
- uporabi različne skupine materialov za pripravo površin ter za površinsko zaščito,
- načrtuje in pripravi restavratorski postopek, ugotovi vrsto vgrajenih materialov, konstrukcijo izdelka, locira in oceni vrsto poškodb,
- razstavi izdelke z uporabo ročnega orodja in drugih pripomočkov,
- izdelava repliko,
- uporablja izvirne tehnologije,
- komunicira z naročniki ali sodelavci v skupini,
- izbere primerna kurativna in preventivna sredstva,
- uporablja delovno zakonodajo in predpise z varstva pri delu,
- dela po načelih dobre proizvodne prakse.

Splošne kompetence, dopolnjene s programom

Udeleženec pridobi naslednje splošne kompetence:

- spozna pomen vseživljenjskega izobraževanja in učenja,
- dela v skupini (timu), komunicira s sodelavci in nadrejenimi,
- rešuje probleme in se prilagaja nepredvidenim situacijam,
- načrtuje lastno kariero,
- spozna osnovne postopke zaščite in obnavljanja dediščine iz lesa in tvoriv,
- spozna postopke in metode dokumentiranja ter arhiviranja gradiva o posegih na kulturni dediščini iz lesa,
- razvija skrb za kulturno dediščino iz lesa,
- upošteva varnostne in okoljevarstvene predpise.

Organizacija izobraževanja
(navedba vsebinskih
sklopov - modulov,
časovni obseg)

Program se izvaja v šolskih mizarskih delavnicah z ustrezno mizarsko opremo za ročno delo ter strojno delo.

Program je sestavljen iz 3 modulov:

1. **Modul teorija (10 ur):** Teorija restavriranja in konserviranja, opredelitev pojmov ter definicija in kodeks poklicne etike. Pojmi preventivne in aktivne konservacije (teoretične osnove).
2. **MODUL (10 ur): Identifikacija dejavnikov propadanja (biotični, abiotični ...), priprava dokumentacije (teoretične osnove s primeri).**
 - Priprava teoretične osnove za izvedbo modula 3. Izdelava spremljevalne dokumentacije, v katero zavedemo vse »lastnosti« in postopke, ki jih bomo na izdelku opravili. Dokumentacija vključuje vsa pisna poročila o preiskavah, konservatorskih in restavratorskih posegih in druge ustrezne in koristne informacije. Dokumentacijo vodimo vse do končne obnove, pri tem pa sproti zapisujemo opravljene posege in evidentiramo vse zamenjane, odstranjene ali dodane dele. Pripravimo splošni del dokumentacije, v katerem sta tudi opis in stanje predmeta.
3. **Modul (70 ur praksa)**

Praktična izvedba postopkov restavriranja na osnovi dejanskega predmeta obdelave vključujoč predstavitev, argumentacijo in zagovor rešitev.

Postopki identifikacije problema.

Priprava dokumentacije z opisi ugotovitev ter izdelava fotodokumentacije ter izdelava grafične dokumentacije (skice, ...).

Odločitev o obliki obnove ali restavriranja.

Postopki razstavljanja, čiščenja ter dezinfekcije predmeta restavriranja.

Nevtraliziranje površine, identifikacija posega z izbiro in pripravo nadomestnih materialov.

Priprava in izdelava nadomestnih delov (mizarska dela).

Izbira in priprava materialov za zaščito in površinsko obdelavo restavriranega predmeta.

Zaključno dokumentiranje in oblikovanje stalne dokumentacijske mape.

Predstavitev in zagovor rešitev.

Izobrazba in kompetence izvajalca programa (stopnja in smer izobrazbe)

Program usposabljanja izvaja:

Teoretični del izvaja učitelj strokovnih predmetov lesarstvo, dipl. inž. lesarstva, kateri ima strokovna in praktična znanja na področju restavratorstva

Praktični del izvaja lesarski tehnik, kateri ima strokovna in praktična znanja na področju restavratorstva.

Spremljanje izvajanja programa (dnevnik, lista prisotnosti)

Na predavanju ali praktičnem usposabljanju se dnevno preverja prisotnost udeležencev. Udeleženci v listi prisotnosti s svojim podpisom vsakič potrdijo svojo prisotnost.

Predavatelj vodi dnevnik, v katerega zapisuje vsebino predelane učne snovi in vsebine praktičnega usposabljanja.

- V dnevnik zapisuje svoja opazanja o napredku skupine ali o morebitnih primanjkljajih v teoretičnem in praktičnem znanju slušateljev.
- Ocenjuje napredovanje in obvladovanje podanih vsebin
- Ocenjuje obvladovanje predvidenih kompetenc
- Nadzoruje in ocenjuje posamezne faze izvedbe postopkov restavriranja, samostojnost pri ocenjevanju potrebnih del, priprava dokumentacije, argumentacija potrebnih del ter samostojnost pri izvedbi.

Evalvacija

Po končanem usposabljanju izvajalec programa pripravi anketni vprašalnik o zadovoljstvu z usposabljanjem. Evalvacija je namenjena preverjanju zadovoljstva z organizacijo usposabljanja in strokovnostjo, doslednostjo, prijaznostjo ter dostopnostjo izvajalca usposabljanja. Vsebine evalvacije so naravnane na cilje programa usposabljanja, strokovnost izvajalca usposabljanja, ustreznost gradiva, ki ga prejmejo udeleženci usposabljanja, organizacijo usposabljanja, izpolnitev pričakovanj udeležencev in ustreznost trajanja programa glede na zahtevnost vsebin teoretičnega in praktičnega dela. Povratne informacije udeležencev bodo v pomoč pri naslednjih izvedbah, da postanejo še bolj kakovostne.

Predavatelj teorije in predavatelj praktičnega dela ocenjujeta faze priprave na izvedbo procesa restavriranja. Odpiranje dokumentacije za dokumentiranje posega, predstavitev ocene stanja predmeta obdelave, uporaba pridobljenih teoretičnih znanj ali uporaba teoretičnih virov in povezava z praktično uporabo in izbiro metodologije dela. Postopke analize in argumentacije izvedbe. Priprave ustrezne opreme in materialov. Samostojnost izvedbe posega ter oceno kvalitete izvedbe

Po izvedbi izvajalec ocenjuje stopnjo samostojnega obvladovanja procesa in pridobljenega kompetenčnega znanja po vseh kategorijah predvidenih s programom. Na osnovi ocene poda mnenje o pridobljenih kompetencah in ovrednoti kompetenčnost za Restavradorja lesnih izdelkov. Za evalvacijo primerno vsebinam uporabi kriterije točkovanja kreditnih točk.

Potrditev programa

Program potrdi Svet zavoda ali najvišji organ izvajalca programa. Po potrditvi zavod program objavi na svojih spletnih straneh, kjer tudi opiše izvajanje programa (kje se program izvaja, kdo ga izvaja, naloge ki se jih dela naloge za preverjanje prvega in drugega modula ter primere nalog za tretji modul).

<p>Izdaja potrdila o usposabljanju</p>	<p>Po končanem usposabljanju bo zavod, ki je programa potrdil in izvajal izdal potrdilo o usposabljanju. Če je udeležence uspešno opravil usposabljanje, mu na potrdilu napiše, za katera dela in naloge se je usposobil.</p> <p>Na potrdilo je napisano, da se je usposobil:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Za profesionalno in aktivno delo na področju restavriranja. • Da pozna metodologijo dela in postopkov na področju restavriranja. • Da pozna postopke ugotavljanja potrebnih postopkov identifikacije in analize stanja izdelkov za izvedbo procesa restavriranja. • Da zna izdelati popolno in standardizirano dokumentacijo po pravilih restavratorstva, arhiviranje in sledljivost. • Da zna pripraviti tehnično dokumentacijo oziroma risbe in konstrukcije ter opise za potrebe evidentiranja in certificiranja kulturne dediščine. • Da zna uporabljati recepture, postopke in tehnike restavriranja. • Da zna uporabljati strojno in ročno delovno opremo za izvedbo postopkov. <p>Če preverjanja ni opravil v celoti, se mu na potrdilo napiše, da se je usposobil samo za del zgoraj naštetih usposobljenosti.</p>
<p>Program usposabljanja po »SOK« (Slovensko ogrodje kvalifikacij)</p>	<p>Program usposabljanja je narejen na:</p> <p>A) Raven 4 po SOK B) Raven 5 po SOK</p>